

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa G. S.A. w W.
przeciwko P.J.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 września 2020 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego P.J. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 września 2020 r., sygn. akt V ACa (...), oddalającego apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 stycznia 2019 r., sygn. akt I C (...) (zasądzającego na rzecz strony powodowej G. S.A. w Warszawie kwotę 81 219,68 zł z odsetkami z tytułu zaległości wynikających z kredytu złotówkowego), Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Przesłankę występowania istotnego zagadnienia prawnego pozwany łączył z kwestią związania ubezpieczonych postanowieniami zawartymi we wzorcach umów ubezpieczenia grupowego, zawieranych pomiędzy bankami a zakładami ubezpieczeń. Zdaniem skarżącego wobec braku wyrażonego wprost obowiązku doręczenia ubezpieczonym postanowień tego typu w stanie prawnym obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o

działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przy powszechności ubezpieczeń grupowych w Polsce kwestia ta jest niezwykle istotna dla funkcjonowania rynku ubezpieczeń i nawet po wejściu w życie tej ustawy, rola ubezpieczonego w tego typu umowach, a szczególnie w tzw. relacjach *bancassurance*, i przysługujących mu środków ochrony właściwych dla konsumentów, stanowi istotne zagadnienie prawne.

Brak skonkretyzowania przez skarżącego istotnego zagadnienia prawnego przy ogólnikowym uzasadnieniu tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie daje podstaw do uznania, iż pozwany wykazał jej zaistnienie.

Należy podkreślić, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej nie może ograniczać się do ich ogólnikowego powołania czy przytoczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52). Sąd Najwyższy nie ma obowiązku zastępowania skarżącego i poszukiwania argumentów przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UZ 47/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 118). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi jej element samodzielny - wyodrębniony w oddzielnej jednostce normatywnej i nie może być utożsamiany z innymi wymogami formalnymi skargi kasacyjnej, w tym jej podstawami i ich uzasadnieniem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, niepubl., z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, niepubl., z dnia 8 stycznia 2019 r., IV CSK 243/18, niepubl.).

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN

570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, niepubl., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, niepubl.).

Powołując przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej pozwany ogólnie stwierdził, że pomimo jasnego sformułowania przepisów dotyczących ochrony prawnej konsumenta w polskim systemie prawnym i powołanych w skardze oraz bogatego dorobku opartego na nich orzecznictwa, Sąd Apelacyjny przeprowadził własną, sprzeczną zarówno z literalnym brzmieniem, jak i dorobkiem judykatury, wykładnię norm prawnych w nich zawartych. Określenie sposobu indywidualnego uzgodnienia postanowień wzorca umowy oraz ciężaru udowodnienia tego uzgodnienia (art. 385¹ § 3 i 4 k.c.) oraz określenie chwili, według której ocenić należy zgodność postanowienia z dobrymi obyczajami (art. 385² k.c.), mają znaczenie dla realizacji praw konsumentów w obrocie opartym na wykorzystaniu wzorców umów, niezależnie od branży, której konkretna umowa dotyczy.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Na podstawie lakonicznie wskazanych okoliczności na uzasadnienie tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie można przyjąć, by pozwany wykazał oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w wyżej przedstawionym rozumieniu.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, jedn. tekst: Dz.U. z 2018, poz. 265).